Ο ΑΒΔΗΡΙΤΗΣ

ΚΑΙ

ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ ΤΑ ΠΗΔΗΜΑΤΑ

ΥΠΟ

Δ. Ν. ΒΡΑΤΣΑΝΟΥ.

ΦΥΛΛΟΝ 46 Απριλίου 13.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΙΣ Δ. ΑΘ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ.

1858.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ.

(Ἐκδίδεται κατὰ ΚΥΡΙΑΚΗΝ).

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

Ἐν Ἀθῆναις παρὰ τῷ ἐκδότῃ, ὁδὸς Κυρίστου ἀριθ. 865.
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις παρὰ τοῖς ΚΚ. Ἐπιστάταις τῶν Ταχυδρομείων

ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ.

ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

Διὰ μὲν τοὺς ἐν τῇ *Πρωτευούσῃ* κατὰ μῆνα	Δραχ.	1 50
Διὰ δὲ τοὺς ἐν ταῖς *Ἐπαρχίαις* κατὰ τριμηνίαν	»	6.
Προπληρωτέα ἐτήσιος Συνδρομή.	»	20.

ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

Διὰ τοὺς ἐν *Τουρκίᾳ* καθ' ἑξαμηνίαν εἰκοσάρια τουρκ.	.	3.
Προπληρωτέα ἐτήσιος Συνδρομὴ τουρκικὴ λίρα.	. . .	1.
Διὰ τοὺς ἐν *Βλαχίᾳ* προπληρωτέα ἐτήσιος τάλ. αὐστρ.	.	5.
Διὰ τοὺς ἐν τῇ *Ἰονίῳ Πολιτείᾳ* προπληρωτέα λίρα ἀγγλ.		1.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Γνωστοποιοῦμεν πρὸς τὸ φιλόμουσον κοινόν, ὅτι ὁ Κύριος Κάρολος Ποτὲν καθηγητὴς τῆς Γαλλικῆς γλώσσης ἐν τῇ Στρατιωτικῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων, δύναται νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὸν ἐπιθυμοῦντα, οἱονδήποτε σύγγραμμα ἐπιστημονικόν, φιλολογικὸν ἢ μυθιστορήματα εἰς Γαλλικὴν γλῶσσαν μὲ τὴν αὐτὴν τῶν ἐν Παρισίοις βιβλιοπωλείων τιμήν.

Ἐπίσης παντοειδῆ ὕλην γραφικὴν διὰ τὰ Σχολεῖα καὶ τὰ Γραφεῖα.

Ἐργαλεῖα Χωρομετρίας καὶ Γεωδεσίας.
» Γεωμετρίας καὶ ὑποδείγματα.
» Φυσικῆς, Ἀκουστικῆς καὶ Ὀπτικῆς.
» Φυσικῆς Ἱστορίας, Γεωλογίας, Ζωολογίας καὶ Βοτανικῆς.
» Χειρουργικά.

Ὑποδείγματα καὶ διάφορα ἄλλα ἐργαλεῖα Μηχανικῆς.

Παντοειδῆ πρὸς χημείαν ἀναγκαῖα. Ἐπίσης πρὸς χρωματισμὸν, λιθογραφίαν τυπογραφίαν κλ. κλ.

Ἀναγγέλλομεν ἐπίσης, ὅτι παρὰ τῷ αὐτῷ Κυρίῳ Καρόλῳ Ποτὲν, εὑρίσκεται τὸ Γαλλικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα — Le Journal pour Tous — εἰς τόμον ὁλόκληρον ἐκ σελίδων 836 εἰς 4ον, περιέχοντα 40 διηγήματα κεκοσμημένα διὰ 326 ὡραίων εἰκονογραφιῶν — καὶ τιμᾶται, διμένον ἀγγλιστὶ, εἰς δραχ. 9,50 — ἄδετον 7,75.

Ἐπίσης, ὅτι συλλογὴ ἐκ 1,000 περίπου διαφόρων ἰσοδυνάμων ἐκ τῶν νεωστὶ δημοσιευθέντων εἰς Παρισίους, τιμῶνται παρὰ τῷ ἰδίῳ δραχ. 1: 15. 2: 30 καὶ 3. κατ' ἀναλογίαν ἕκαστον ἀντίτυπον.

Ὅστις δὲ ἤθελε προμηθεύσει αὐτῷ τὸ ἀντίτιμον δραχ. 75 ἐξ ἀγορᾶς διαφόρων παρ' αὐτῷ εὑρισκομένων βιβλίων, ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 1ης Ἰανουαρίου, θέλει ἔχει δωρεὰν ἓν ἀντίτυπον τοῦ συγγράμματος — Le Journal pour Tous.—

Αἱ παραγγελίαι γίνονται ἢ παρὰ τῷ Κυρίῳ Ποτὲν ἢ παρὰ τῷ ἐκδότῃ τοῦ Δεδωρίτου.

ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΤΟΥ ΚΥΡ ΜΕΡΜΕΛΕΝΙΟΥ.

Ἢ

ΤΡΙΑ ΕΤΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΟΥ ΕΛΑΙΩΝΟΣ.

ΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΥΠΟ

Δ. Ν. ΒΡΑΤΣΑΝΟΥ.

Τελοσπάντων ἄκουσε νὰ σοῦ 'πῶ, καλέ μου νοικοκύρη, ὡς ἐδῶ ποῦ ἔρθασαν τὰ πράγματα εἶναι ἀδύνατον, καθὼς καταλαβαίνεις, νὰ μὴ γίνῃ πλέον ὅ,τι πρέπει νὰ γίνῃ· ὁ νέος σοῦ τῶπα μιὰ, σοῦ τῶπα δυὼ τρελλένεται, γιὰ τὴν Χαρικλειώ μας, ἔσωσε βλέπεις καὶ τὴν ἀγάπησε τὴν κόρη μας, καὶ μήτε τρώγει, μήτε κοιμᾶται· μιὰ αἰτία μάλιστα, ἂν θέλῃς νὰ ξεύρῃς, ὁποῦ τὸ ταλαίπωρο παιδὶ δὲν ἐπῆρε ὡς τώρα καὶ τὸ δίπλωμά του, εἶναι ὁ ἔρωτας τῆς κόρης μας·—καὶ μὲ ἕνα δίπλωμα στὸ χέρι, τί δὲν κάμνει θαρρεῖς ἕνας ἄξιος νέος τὴν σήμερον ἡμέρα; τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Ἰσαὰκ τ' ἀγαθὰ κερδίζει. Μὰ τὸ πάθος, βλέπεις, τοῦ ἔρωτα «πάθος ἀνίατο» ποῦ λέγει καὶ τὸ τραγουδάκι, εἶναι φωτιὰ καὶ κατατρώγει τὰ σπλάγχνα τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ὁ ἀκοίμητος σκώληκας, ποῦ νύκτα καὶ μέρα βασανίζει τοῦ ἀνθρώπου τὸ νοῦ, καὶ βλέπεις τὸν χρυσὸ αὐτὸν νέον, ποῦ ἠμποροῦσε νὰ ἦναι ἕνα κομμάτι μάλαμα, τὸν βλέπεις, λέγω, κι' ἀνέλυσε, κ' ἐσώθη σὰν τὸ κερί, καὶ ὅσω, τὸν βλέπω ἡ καρδιά μου ραγίζει.

— Γυναῖκα! πάλι τὰ ἴδια, καθὼς βλέπω.

— Καὶ κάτι περισσότερο, ἄνδρα μου, καὶ κάτι περισσότερο.

— Κι' ἀκόμη περισσότερο ἂν ἴσως καὶ ἦναι, ἐγὼ γιὰ ὅλο τὸν κόσμο

Δὲν ἀλλάζω τὸ σκοπό μου,
Τὸ σκοπὸ τῶν ποδαριῶν μου.

Ὅ,τι εἶπα, εἶπα· τὸν Κὺρ Μερμελένιο δὲν τὸν κάνω παιδί μου, δὲν τὸν δίνω τῆς κόρης μου, ἂς ἔχῃ μακάρι χίλια διπλώματα φορτω-

μένα, στὴ ῥάχη του, ἂς ἦτον ὁ μεγαλήτερος φιλόσοφος τοῦ κόσμου. Ἕνα πρᾶγμα, ἀλήθεια, μὲ κάνει νὰ συλλογίζωμαι, πῶς ξεύρει πολὺ καλὰ τὸ δίκιο, ὅτι δὲν πρέπει ὁ ἀγροφύλακας νὰ βάλῃ χέρι ἐπάνω εἰς τὸν πολίτην, ποῦ πέρνει τὰ ξένα σῦκα, ὄχι τάχα γιὰ νὰ τὰ κλέψῃ, διότι, δόξα σοι ὁ θεὸς, εἶναι νοικοκύρης, καὶ εἶχε πολὺ καλὰ τοὺς τρόπους του, γιὰ νὰ περώσῃ δυὼ σῦκα· ἀλλὰ τάκεψε, γιατὶ τὰ ὀρέκτηκε ἡ γυναῖκά του, καὶ ὄχι πάλιν ἡ γυναῖκά του, ἀλλ' ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἐμιλοῦσεν ἕνα ἄλλο μικρὸ ψυχαρουδάκι, ποῦ κάνεις δὲν τῶβλεπε, μήτε ἡ μάνα ποῦ τῶτρεφε ἐννέα μῆνες ἀπὸ τὰ σπλάγχνα της — Γυναῖκα, ἀλήθεια, ποῦ εἶναι τὰ παιδιά μας; ποῦ εἶναι ὁ μικρός μου ὁ Δράκος . . .

— Ἄφες τὰ παιδιὰ νὰ κοιμηθοῦν, καὶ μὴ θέλῃς νὰ ξενυκτήσωμεν ἀπόψε πάλι· ἡ ὥρα εἶναι δέκα, δόξα σοι ὁ θεὸς, καὶ εἶναι ἀπὸ ταῖς σπάνιαις φοραῖς, ὅπου σὲ βλέπει κανεὶς στὸ σπίτι τόσω νωρὶς, καὶ ποῦ ἠμπορεῖ ν' ἀλλάξῃ δυὼ λόγια μαζῆ σου, γιὰ νὰ ἰδοῦμε τὶ θὰ γίνῃ κ' ἐκεῖνο τὸ ἄτυχο τὸ κορήτσι . . .

— Μὴ φοβᾶσαι, γυναῖκα, ὅσῳ δόξα σοι ὁ θεὸς, ἔχομε τοὺς τρόπους μας, τῆς Χαρικλειώς μας ἡ τύχη εἶναι πάντα ἀνοικτὴ, ἀλλὰ πάλι καὶ τὸ παιδί μας δὲν πρέπει νὰ τὸ πετάξωμε, ἔχομεν ἀκόμη καιρὸ νὰ σκεφθοῦμε, καὶ ν' διαλέξωμεν ἕνα καλὸ παιδὶ, προκομμένο.

— Καὶ πότε, παρακαλῶ, θὰ σκεφθῆς, ὅταν ἡ κόρη μας γεράσῃ; ἢ νομίζεις πῶς θὰ σ' ἀφήσω ποτὲ νὰ τῆς δώσῃς ἄνδρα τοῦ Κὺρ Κωσταντῆ τὸν υἱὸ, καὶ τῆς Κυρὰ Δροσιᾶς τὸ ξυπασμένο ἀγκόνι; ἂν αὐτὸ ἔβαλες στὸ νοῦ σου, ἄνδρα μου, νὰ μὴν τὸ ξεστομίσῃς, γιατὶ ἡ χωρισιά μας γίνεται. — Δὲν τοῦ δίνω ἐγὼ τοῦ παιδιοῦ μου τὸ χωριάτη· ὄχι δὲν τὸν δίνω, νὰ ξεύρω, σοῦ εἶπα, πῶς ἡ χωρισιά μας γίνεται· κάλλιο τῆς δένω μιὰ πέτρα στὸ λαιμὸ καὶ τὴν ῥίχνω στοῦ περιβολιοῦ μας τὸ πηγάδι, παρὰ νὰ τὴν ἰδῶ εἰς τέτοια χέρια, καὶ νὰ καίεται αὔριο ἐμένα ἡ καρδιά μου· φθάνει ὅσα ἐπέρασα ἐγὼ μιὰ ζωὴ ὁλόκληρο . . . .

— Παράξενο πρᾶγμα μ' αὐτὴ τὴ γυναῖκα νὰ μὴ θέλῃ νὰ καταλάβῃ μιὰ φορὰ καὶ τὴ δική μου γνώμη.

— Τὴ γνώμη σου; — Τὴ γνώμη σου ἐκατάλαβα καὶ τοὺς σκοπούς σου εἶδα . . . . δηλαδὴ πῶς θέλεις νὰ δώσῃς τοῦ παιδιοῦ μας ἕνα χωριάτη, ποῦ τρώγει μὲ τὰ δάκτυλα, περπατεῖ ξεκάλτσωτος καὶ ἡ γλυκειά του καλημέρα θὰ ἦναι μεθυσμένη· ἔπειτα νὰ τὴν ἀγαποῦσε τὸ ἐλάχιστο τὴν κόρη μας, εἰς τ' ἀνάθεμα, ἔκανε πλέο κάνεις τὴ θυσία, καὶ ἔλεγε, πῶς ἡ ἀγάπη τὰ ἰσάζει ὅλα, μὰ νὰ ξεύρω πῶς τῆς Κυρὰ Δροσιᾶς τὸ ξεπασμένο ἀγκόνι, μήτε συλλογίζεται, καὶ ἐγὼ νὰ τὸ πάρω νὰ τὸ κάμω παιδί μου, αὐτὸ μόνον δὲν γίνεται . . .

— Γυναῖκα μὴν προπερνᾶσαι· παποῦτσι ἀπὸ τὸν τόπο σου, λέγει ἡ παροιμία, κι' ἂς ἦν καὶ μπαλωμένο· τοῦ Κὺρ Κωσταντῆ τὸν υἱὸ τὸν γνωρίζω, πολὺ καλὰ, σὰν ἄνθρωπος ποῦ ἔχω δόξα σοι ὁ θεὸς τοὺς τρόπους μου, μὰ τὸν Κὺρ Μερμελένιο, δὲν εἰξεύρω ἀπὸ ποῦ βαστᾷ ἡ σκούφια του.

— Ὁ Μερμελένιος, Κύριέ μου, εἶναι ἕνας εὐγενὴς νέος, καθὼς πρέπει, μὲ τὰ γράμματά του καὶ μὲ τὴν παιδεία του· ὅσῳ δὰ διὰ γένος, ἂς πῇ κιἄλλος, κρατεῖ ἀπὸ βασιλικὸ αἷμα· ἔπειτα καὶ μὲ κατάστασι, βλέπεις πῶς εἶναι καλοφορεμένος πάντα, καὶ τόσα χρόνια ποῦ σπουδάζει, τὰ ἔξοδα εἶναι τῶν γονέω του. Δὲν εἰξεύρω μάλιστα, γιατὶ ποτέ μου δὲν περιεργάζομαι, ὡς πόσα χρυσᾶ φλωριὰ ἔφερε μαζῆ του τώρα ποῦ ἔλλειπε νὰ εἰδῇ τοὺς γονεῖς του, καὶ νὰ λάβῃ τὴν εὐχή τους, γιατὶ νέλοσπάντων τὸ εἶχε ὁ νέος βέβαιο, πῶς θὰ γίνῃ παιδί μας, καὶ ἂν δὲν γίνῃ ἔξευρε πῶς θὰ πάθῃ κακὸ, καὶ τὸ κρῖμα εἰς τὸ λαιμό σου...

— Καλὲ τὶ κάθεσαι καὶ μωρολογᾷς ἀνόητη γυναῖκα· μὰ ἐγὼ πλιὸ ἀνόητος ποῦ κάθομαι καὶ σ' ἀκούω, καὶ δὲν σοῦ λέγω, γυναῖκα, ξεύρεις πῶς ἔχω, δόξα σοι ὁ θεὸς, πολὺ καλὰ τοὺς τρόπους μου, ποῦ θὰ πῇ, εἶμαι νοικοκύρης καθὼς πρέπει, καὶ ξεύρω τὶ μοῦ γίνεται, μὰ ὅλαις ἡ γυναῖκες, καθὼς βλέπω, ξέρουν μόνον λόγια πολλὰ καὶ τοὺς ἀρέσουν ἡ κολακείαις, γιατὶ ἔχετε πάντα μακρυὰ μαλλιὰ καὶ λίγη γνῶσι· δὲν τὸ λέγω ὅμως γιὰ νὰ σὲ ψυχράνω, παρὰ μόνον γιὰ νὰ καταλάβῃς πῶς εἶμαι ἄνθρωπος ποῦ γνωρίζω ἀπὸ κόσμο, καὶ τὸ πῶς τάχα πρέπει νὰ κερδίζῃ ἕνας ἄνδρας, δόξα σοι ὁ θεὸς, τοὺς τρόπους του, γιὰ νἄχῃ νὰ διασκεδάζῃ κι' αὐτὸς, κ' ἡ γυναῖκα του, καὶ τὰ παιδιά του, κ' οἱ φίλοι του, καὶ νὰ μὴ στεναχωριέται τὸ σπητικό του. Ἔπειτα δὰ, ἔλα νὰ μιλήσωμε καὶ μιὰ φορὰ χωρὶς πάθος, σὰν ἀνδρόγυνο ὅπου εἴμαστε· ἐγὼ, δόξα σοι ὁ θεὸς, εἰς ταῖς χαραῖς τῆς κόρης μα, ἐπειδὴ ἔχω, καθὼς ὅλος ὁ κόσμος τὸ ξεύρει, πολὺ καλὰ τοὺς τρόπους μου, πρέπει νὰ ξοδέψω, γιὰ νὰ γίνῃ ὁ γάμος τοῦ παιδιοῦ μου παρόμοιο παν-ηγύρι, καὶ νὰ διασκεδάσουν τὸ ἐλάχιστο καὶ τὰ συμπεθερικὰ, καὶ οἱ φίλοι μας, καὶ ὅλοι μας ἡ γειτονιὰ· γιὰ νὰ ξοδέψω ὅμως ἀπὸ καρδιᾶς τοὺς τρόπους μου, θὰ τῆς διαλέξω, ὅποιον θέλω ἐγώ.

— Ἔχεις δίκιο, μὰ νὰ ἰδοῦμε ἂν τὸν θέλῃ κ' ἐκείνη.

— Ἂν τὸν θέλῃ κ' ἐκείνη, ἴσπες! καὶ θὰ τὴ ῥωτήσω λοιπὸν καὶ τὴν εὐγενεία της; αἴ γυναῖκα, γυναῖκα, αὐτὰ εἶναι ἐξευγενισμένα πράγματα, καὶ μὲ κάνουν νὰ γίνωμαι ἄλλος ἐξ ἄλλου. . . . Πολὺ καλὰ· ἂς πάρῃ ὅποιον θέλει, ἂς κάμῃ τὴ γνώμη της, δὲν ἔχω ὅμως νὰ τῆς δώσω κ' ἐγὼ τίποτα, μολονόπου ἔχω, δόξα σοι ὁ θεὸς, τοὺς τρόπους μου, νὰ τῆς δώσω κι' ἀμπέλια, καὶ χωράφια· τὰ στρώματα, τὰ παπλώματα, τὰ ῥουχικά της καμμιὰ σὰν αὐτὴ εἰς τὴν Ἀθήνα μέσα, ἀπὸ τὰ χαλκώματά της μόνον θὰ θαμπώσῃ ὅλ' ἡ γειτονιὰ, καὶ ὅσῳ γι' τ' ἀσημικὰ, καὶ τὸ μαλαματικό της, ἂς πῇ κι' ἄλλος, μ' ἀφοῦ δὲ γίνεται ἡ γνώμη μου, θὰ πῶ κ' ἐγὼ, γυναῖκα πῶς δὲν ἔχω τοὺς τρόπους μου . . ἀλήθεια ὀλίγη ντροπὴ, γιατὶ, δόξα σοι ὁ θεὸς τοὺς τρόπους μου τοὺς ἔχω πολὺ καλὰ, μὰ πρέπει . . . . .

— Μά νὰ σοῦ πῶ, ἄνδρα μου . . . . .

— Μὰ, ἄφες γυναῖκα, νὰ τελειώσω κ' ἐγὼ μιὰ φορὰ τὸ λόγο μου, ἄφες με νὰ μιλήσω χωρὶς νὰ μ' ἀποκόψῃς· ἂν θέλῃς νἄμαστε ὡς πρῶτα ἀγαπημένοι, μὴ μοῦ μεταπῇς ἄλλη λέξι, γιὰ τὸν Κὺρ Μερμελένιο, γιατὶ ποιὸς ξέρει, ἠμπορεῖ νὰ τὸ πάρω κ' ἐγὼ ἀνάποδα, καὶ νὰ γίνω-

με ἀπὸ δυὼ χωριὰ, καὶ θὰ γελᾷ ἡ γειτονιὰ μαζῆ μας, γιατὶ δὲν θέλω νὰ γελάσῃ ὁ κόσμος, μὲ τὸν Κὺρ εὐγενῆ ποῦ θὰ κάμῃς γαμπρό. . . .

— Ἡ εὐγένεια, μάλιστα εἶναι τὸ μόνο πρᾶγμα ποῦ φαίνεται . . .

— Σώπαινε, σοῦ εἶπα, καὶ μὴ μὲ προπέρνῃς, γυναῖκα, ἔχεις ἄνδρα τὸν καλήτερο νοικοκύρη τοῦ κόσμου, ποῦ ἔχει δόξα σοι ὁ θεὸς, πολὺ καλὰ τοὺς τρόπους του, ἄκουσε λοιπὸν καὶ σὺ μιὰ φορὰ τὴ γνώμη του· ἴσα θὰ βάλωμε τώρα τοῦ Κὺρ Κωσταντῆ τὸν υἱὸ, νοικοκυρόπουλο, καθὼς πρέπει, ποῦ δουλεύει ὅλη τὴν ἑβδομάδα ἀπὸ τὸ πρωΐ ὡς τὸ βράδι, εἰς τὸ χωράφι, εἰς τ' ἀμπέλι, καὶ τὴν Κυριακὴ πάντα γελαστὸς, χαρούμενος, ἀγκαλιασμένος μὲ τοὺς φίλους του σὰν ἀδερφὸς, νέος τῆς καρδιᾶς ποῦ δὲν ἔχει ψεγάδι, καὶ τὸν βλέπει κ' ἡ καρδιά σου καὶ χαίρεται· ἴσα τώρα κι' ὁ Κὺρ Μερμελένιος, ἄνθρωπος ποῦ φοβᾶται τὴ δουλειὰ κ' ἔπιασε νὰ μάθῃ γράμματα, στόμα ἔχει, ἀλήθεια, καὶ μιλιὰ δὲν ἔχει, ἄνθρωπος τόσου καιροῦ γνωριμίας καὶ ποτὲ δὲν ἄνοιξε τὸ στόμα του, νὰ πῇ κι' αὐτὸς μιὰ λέξι γελαστὴ, ἢ νὰ τραγουδίσῃ, ἢ δὲν εἰξεύρω τι νὰ διασκεδάσῃ μὲ τοὺς φίλους, μόνον πάντα μοναχὸς, μὲ κατεβασμένο πρόσωπο, γιατὶ τοῦπαν, φαίνεται, πῶς τρελλαίνει ταῖς νέαις τὸ σοβαρό του, καὶ τίποτε ἄλλο δὲν κάμνει τώρα, παρὰ νὰ συχνοκτενίζῃ τὰ γενάκια του, καὶ στέκῃ μελαγχολικὸς. Τί νᾶ σοῦ πῶ, τὸ κάτω, κάτω, γυναῖκα, ἐγὼ γιὰ ἄνθρωπο ποῦ δὲν πίνει καὶ μιὰ σταλιὰ κρασὶ, γιὰ ν' ἀλλάξῃ ὁ λογισμός του, δὲν δίνω κάμμιὰ ἐμπιστοσύνη.

— Βέβαια τὸ κρασί! . . . . .

— Τὸ κρασὶ Βέβαια· ὅποιος δὲν πίνει κρασὶ, θὰ πῇ πῶς εἶναι ἄνθρωπος ὅπουλος, καὶ ὅποιος πίνει, ἂν ἔχῃ μάλιστα καὶ τοὺς τρόπους του, θὰ πῇ πῶς εἶναι ἄνθρωπος μὲ ἀνοικτὴ καρδιὰ, ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Δὲν λέγω δὰ πάλιν ἐκείνους, ποῦ ἀπ' τὸ πρωΐ ὡς τὸ βράδι γυρίζουν ἀπὸ κρασοπωλιὸ, εἰς κρασοπωλιὸ κ' εἰς τὸ πίρον τῆς βαρέλας ξεχάνουν πῶς ἔχουν σπητικὸ, καὶ γυναῖκα μὲ παιδιά· αὐτοὺς τοὺς μισᾷ ἡ ψυχή μου· λέγω τάχα, πῶς ἕνας νοικοκύρης ποῦ ἔχει, δόξα σοι ὁ θεὸς, τοὺς τρόπους του, πρέπει νὰ πίνῃ καὶ ὀλίγο, γιὰ νὰ διασκεδάζῃ κι' αὐτὸς, νὰ ποῦμε σὰν ἄνθρωπος, καὶ τὴ γυναῖκά του, καὶ τὰ παιδιά του, καὶ τοὺς φίλους του. — Ἂς ποῦμε ἐγὼ, γυναῖκα, ἔχω δόξα σοι ὁ θεὸς, τοὺς τρόπους μου, ἀλήθεια πῶς ξοδεύω καὶ καμμιὰ φορὰ κάτι παραπάνω, μὰ δὲν τὸ πίνω, γιὰ νὰ μὲ πίνῃ, μόνον γιὰ νὰ σὲ διασκεδάζω — μὰ ἐσὺ, καλότυχη, ποτὲ δὲν θέλεις ν' ἀλλάξῃς τὸ λογισμό σου — ἔπειτα δὰ πῶς θὰ ξεχωρίζῃ ὁ ἄνδρας ἀπὸ μιὰ γυναῖκα;

— Βέβαια, ἀπὸ τὸ κρασί . . .

— Αἴ, λοιπὸν ὁ Κὺρ Μερμελένιος, μήτ' αὐτὴ τὴ χάρι δὲν τὴν ἔχει. Ὅταν θυμοῦμ' ἐγὼ ἐκεῖνο τὸ πανηγύρι, ἐκείνη τὴ διασκέδασι, καὶ θὰ τὸ θυμᾶται καὶ σὺ γυναῖκα, καὶ τὰ παιδιά μας, κι' ὁ φίλος μου ὁ ξεραγγινὸς, γιατὶ ποιὸς μπορεῖ νὰ λησμονήσῃ τὸν εὐτυχισμένο ἐκεῖνο χρόνο, ποῦ ἀποφάσισες τέλοσπάντων νὰ μοῦ κάμῃς μιὰ φορὰ τὴ γνώμη, καὶ νὰ πᾶμε στὸ πανηγύρι, κάτω στὸν ἐλαιῶνα νὰ διασκεδάσω-

με· ἀπὸ τότε ὅμως, θαῤῥεῖς, ποῦ σοῦκαμε κανένας μάγια κ' ἐκατακλειδώθηκες. . . . — Ἀ, γυναῖκα, δὲν ξέρεις, μὰ δὲν βγαίνει ἀπὸ τὸ νοῦ μου ἐκεῖνο τὸ πανηγύρι, τῶχω τάξιμο, καὶ κάθε χρόνο, λέγω, — ἄ, ἐφέτος, ἂν δὲ πάγω ν' ἀνάψω πάλι ἕνα καιρὶ στὸν Ἅγιο Γιάννη τὸ νηστευτὴ δὲν εἶμαι ἄνθρωπος, ποῦ ἔχει δόξα σοι ὁ θεὸς, τοὺς τρόπους του· ποτὲ, μὰ ποτὲ εἰς ὅλη μου τὴ ζωὴ δὲ θὰ ξεχάσω ἐκεῖνο τὸ πανηγύρι! . . . κι' ὁ Μερμελένιος, θέλω νὰ πῶ, σὲ τέτοια ἀνάστασι ἔχασκε στὸν οὐρανὸ, κ' ἔβλεπε τὰ νύχια τῶν ποδιῶν του, καὶ μήτε θὰ θυμᾶται σπιτεύω τίποτε.

— Φθάνει ποῦ τὸ θυμᾶσαι σὺ κ' ἔχεις δίκιο νὰ τὸ θυμᾶσαι, γιατὶ ἀπὸ τότε σοῦ ἔμειναν δυὼ τρία σημάδια εἰς τὸ πρόσωπο.

— Σημάδια μοῦ λέγει· ποιὸς τὰ λογαριάζει, καϋμένη γυναῖκα, τέτοια μικρὰ πράγματα ἐμπρὸς στὴ διασκέδασι! « γιὰ νὰ φᾷς μέλι καὶ νὰ καταλάβῃς τὴ γλυκάδα του, πρέπει νὰ σὲ κεντρώσουν ἡ μέλισσαις » μοῦ ἔλεγε μιὰ φορὰ ὁ μακαρίτης ὁ Γερο-Γιώργης, ὁ υἱὸς τοῦ Κὺρ Δημήτρι ἀπὸ τὸ Μαροῦσι, ὁ δημογέροντας τοῦ χωριοῦ· τὶ καλὸς ἄνθρωπος αὐτὸς ὁ Γέρο-Γεώργης! Μιὰ φορὰ, γυναῖκα· ἄκουσε νὰ ἰδῇς τὴν ἱστορία του . . .

— Τὶ μὲ μέλει τώρα ἐμένα, γιὰ ξέναις ἱστορίαις· ὁ λόγος εἶναι γιὰ τὴν ὑπόθεσι τοῦ παιδιοῦ μας, ἀλλὰ τὸ φυσικό σου. . . . .

— Εἶπα τάχα, ἂν ἤθελες ν' ἀκούσῃς, γιατὶ τὶ νὰ σοῦ πῶ, γυναῖκα, τὴν ἐβαρέθηκα αὐτὴ τὴν ὁμιλία.

— Λοιπὸν, ἀφοῦ τὴν ἐβαρέθηκες πὲς τὸ ναὶ, καὶ ὁ Κὺρ Μερμελένιος νὰ ἀγγίνῃ παιδί μας· τέτοια τύχη, ἂν τὴν ἐζητούσαμε εἰς τὸν οὐρανὸ δὲν τὴν εὑρίσκαμε, ἄνδρα μου, εἶναι νέος . . . .

— Καλὸς καὶ ἄξιος νέος ἠμπορεῖ νἆναι, γυναῖκα, ὁ Κὺρ Μερμελένιος, γιατὶ ὅπως κι' ἂν ἔχῃ δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀδικήσωμε τὸν ταλαίπωρο· εἶνε ἡ ἀλήθεια, πῶς ἔμαθε μιὰ φορὰ ποιὸ εἶναι τὸ δίκιο τοῦ πολίτη, ὅταν τὸν πιάνῃ ὁ ἀγροφύλακας· ἔπειτα τρέχει καὶ σὲ κάθε δουλειὰ, πάγει, ἂς ποῦμε, τὰ ζῶα εἰς τ' ἀχοῦρι των, ὅταν μάλιστα τοῦ τὸ πῇ ἕνας νοικοκύρης ποῦ ἔχει, δόξα σοι ὁ θεὸς, τοὺς τρόπους του· ἀλλὰ τὶ νὰ σοῦ πῶ, γυναῖκα, ὅταν ἔλθωμεν εἰς τὸ περὶ ὑπανδρείας κεφάλαιο, θέλεις νὰ μάθῃς τὴν ἀλήθεια; ὁ Κὺρ Μερμελένιος ἠμπορεῖ νὰ σ' ἀρέσῃ, καὶ ν' ἀρέσῃ καὶ τῆς κόρης μας, μὰ ἐμένα δὲ μ' ἀρέσει καθόλου — Καὶ γιατὶ θὰ πῇς δὲν μ' ἀρέσει; Γιατὶ δὲν μπορῶ ἐγὼ νὰ κάθωμαι νὰ τρώγω σ' ἕνα τραπέζι μὲ ἄνθρωπο, ποῦ ἔχει πάντα τρεῖς σπιθαμαὶς κατεβασμένο πρόσωπο, καὶ δὲν βγάζει λέξι ἀπὸ τὸ στόμα τον παρὰ ὅλο ἀναστενάζει. Ἐγὼ θέλω ἄνθρωπο μὲ ἀνοικτὴ καρδιὰ, καὶ γελαστὸ πρόσωπο, νὰ κάθεται ἀντίκρυ μου, νὰ τρώγῃ, νὰ πίνῃ, νὰ λέγῃ καμμιὰ φορὰ καὶ κἀνένα τραγουδάκι, καὶ πότε καὶ πότε νὰ πίνῃ ἕνα δακτυλάκι κρασὶ, καὶ νὰ μοῦ λέγῃ «στὴν ὑγειά σου πατέρα,» καὶ νὰ τ' ἀποκρίνωμε «καλῶς νὰ σ' εὕρω παιδί μου,» καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα μου πλευρὸ ἐσὺ, ἀπὸ τ' ἄλλο τὰ παιδιά μας κ' εἰς τὴν μέση ἡ κόρη μας, πότε, πότε καὶ κἀνένας φίλος, νὰ περάσωμε, γυναῖκα, αὐτὴ τὴν

ἔρημη ζωή, ἔπειτα . . . τὸ κάτω, κάτω ἔχω, δόξα σοι ὁ θεός, πολὺ καλὰ τοὺς τρόπους μου, καὶ ἂν ἀποφασίσω νὰ πανδρέψω τὴν κόρη μας θέλω ν' ἀνοίξω σπίτι, καθὼς πρέπει εἰς ἕνα νοικοκύρη, ποῦ ἔχει δόξα σοι ὁ θεός, τοὺς τρόπους του· ἔχομε κ' ἐχθροὺς, ἔχομε καὶ φίλους, γυναῖκα, καὶ δὲ θέλω αὔριο νὰ γελᾷ ἡ γειτονιὰ μαζῆ μου.

— Τώρα σ' ἐκατάλαβα· φοβᾶσαι τἄχα, νὰ μὴν ἦναι ὁ Κὺρ Μεομελένιος πάντα μελαγχολικὸς καὶ μουρμουριάρης. Ἀλλοίμονο καὶ κάνεις πῶς γνωρίζεις καὶ τὸ κόσμο· καὶ δὲν ἐκατάλαβες πῶς ὅλ' αὐτὰ εἶναι τοῦ ἔρωτα ἀποτελέσματα, καὶ ἡ μελαγχολίαις, κ' ἡ ἀπελπισίαις, ἂν ὅλα τὰ λησμόνησες, τὸ ἐλάχιστο δὲν θυμᾶσαι τὰ δικά σου; πόσαις φοραῖς, εἶπες εἰς τὴ γειτόνισά μας, πῶς σοῦ ἤρχετο ἀπελπισία, πῶς ἤθελε νὰ σκάσῃς ἀπὸ τὸ κακό σου, γιατὶ ἐγὼ, ὅταν μ' ἐχαιρετοῦσες εἰς τὸ δρόμο ἔβριχνα τὰ 'μμάτια μου κάτω, ὡς νὰ μὴ καταδεχόμουν νὰ γυρίσω νὰ σὲ ἰδῶ; Ἐξέχασες τέλοσπάντων, ὅταν μιὰ ἡμέρα, ἔστειλες τὴν προξενίτρα, γιὰ νὰ πῇ εἰς τὴν μακαρίτισσα τὴν μητέρα μου (ὁ θεὸς συχωρέσοι τὴ ψυχή της) πῶς ἡ σοῦ δίνει τὴν κόρη της; γυναῖκα (ἐμένα δηλαδὴ) ἢ θὰ πάρῃς ἕνα μαχαίρι νὰ σφαγῇς; ἂν ἦναι ψέμματα ὅλ' αὐτὰ ἄλλος ὁ λόγος. ἐγὼ ὅμως τὰ θυμοῦμαι σὰν 'σήμερα· γιατὶ, ὅταν μὲ προξένευαν, ἀλήθεια, ἤμουν μικρὴ καθὼς ξεύρεις . . . . μὰ ὅσω μικρὴ καὶ ἂν ἤμουν, εἶχα ὅμως πάντα ταῖς πονηράδαις μου, καὶ ἀπ' τὸ ἕνα μέρος μ' ἔβανε ἡ μητέρα μου νὰ κοιμηθῶ, ἀπὸ τ' ἄλλο ἐγὼ ἐσυκόνουμουν σιγὰ, σιγὰ, στὰ νύχια, καὶ ἔσταινα πότε τ' αὐτί μου στὴν χαραμάδα τῆς πόρτας, καὶ πότε τὸ 'μμάτι εἰς τὴν κλειδαρότρυπα καὶ τἄκουα ὅλα, καὶ δὲν μοῦ ξέφευγε τίποτα . . . . Μὰ τώρα καταλαβαίνω, πῶς δὲν μ' ἀγαποῦσες μὲ τὰ σωστά σου, καὶ γιὰ τοῦτο ἄλλα ἤλπιζα καὶ ἄλλα ηὗρα . . . . . ὑπομονὴ τώρα πάει. Τοῦ παιδιοῦ μας ὅμως θὰ πασχίσω νὰ τοῦ δώσω ἄνδρα, ποῦ νὰ τὸν θέλῃ ἡ καρδιά του, καὶ τὸν Κὺρ Μερμελένιο, ἂν θέλῃς νὰ ξέρῃς, ἡ κόρη μας τὸν ἀγαπᾷ.

— Τὸν ἀγαπᾷ; γυναῖκα, μὲ τὰ σωστά σου; τὴν ἐρώτησες, σοῦ τῶπε;

— Τὴν ἐρώτησα, δὲν μοῦ τῶπε ὅμως γιατὶ τὰ κορίτσα εἶναι πάντα ντροπαλὰ, παρὰ μόνον ἐξεροκοκίνισε καὶ ἔγινε ἡ ὄψι της σὰν τὸ φέσι σου. Μὰ τὶ τὰ θέλεις, δὲν καταλαβαίνω ἐγὼ ποῦ σώνεται κἄθε ἡμέρα; καὶ ὅταν ἀναστενάζῃ, ἡ γῆ μαραίνεται, θέλει ῥώτημα πλέο αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Ὁ ἀγαθὸς σύζυγος πρώτην ἤδη φορὰν συννωφρυώθη ἐπὶ ζωῆς του καὶ μετὰ στιγμὴν ὑπέλαβε.

— Τὴν ἀγαπᾷ τἄχα κ' ἐκεῖνος; ἢ μὴν τὴ γελᾷ;

— Ἂν μ' ἐγελοῦσες καὶ σὺ ἐμένα.

— Ἐγώ; καϋμένη γυναῖκα, δὲν εἰξεύρω τὶ σοῦ ἦλθε νὰ θυμηθῇς τώρα ἐκεῖνα τὰ χρόνια! . . . ἐγὼ σ' ἐγελοῦσα καὶ τὸ λές; ἐγὼ ποῦ μὰ τὸ θεό! σ' ἀγαποῦσα καὶ σ' ἀγαπῶ ὁ καϋμένος μὲ τὰ σωστά μου; ἐγὼ ποῦ ὡρκίσθηκα μιὰ φορὰ εἰς τὰ κόκκαλα τοῦ πατέρα μου. καὶ τῆς μητέρας μου (γιατὶ καθὼς τὸ ξεύρεις ἤμουν ὀρφανὸ) πῶς ἂν δὲν σὲ πάρω, θὰ

πάρω ἕνα μαχαῖρι νὰ σφαγῶ. Αἴ, καϋμένη γυναῖκα, καὶ τὶ κακὸ εἶδες ἀπὸ μένα; πότε σοῦ ἔλλειψε τοῦτο κ' ἐκεῖνο τοῦ σπιτιοῦ μας, ἢ στολίδι τἄχα, ἢ διασκέδασι· πάντα, ἀφ' ὅτου ἐπαρθήκαμε σοῦ λέγω, γυναῖκα, δόξα σοι ὁ θεός, ἔχομε τοὺς τρόπους μας, φάγε, πιὲ, κάμε ὅ,τι θέλεις, φορέματα, δακτυλίδια, (μὲ οἰκονομία ἀλήθεια πάντα, γιατὶ ἔχομε καὶ παιδάκια) θέλεις διασκέδασι; πήγαιν' ἐδῶ, ἐκεῖ, σταῖς ἐξοχαῖς, τὰ πανηγύρια, μὰ ἐσὺ πότε μὲ τοῦτο, καὶ πότε μὲ τ' ἄλλο, εὕρισκες πάντα πρόφασι νὰ μὴ μοῦ κάνῃς ποτὲ τὴν γνώμη, καὶ μοῦ λέγει ὁ νοῦς μου, πῶς τἄχα ντρέπεσαι νὰ μὲ βλέπῃ ἡ γειτονιὰ σὸ πλευρό σου . . . Αὐτὸς εἶναι κ' ἐμένα ὁ κρυφός μου καϋμὸς, ποῦ μὲ κάνει πάντα νὰ χολοσκῶ, νὰ πεισμόνω, καὶ καταντᾷ, γιὰ νὰ μοῦ περνοῦν οἱ καπνοὶ, νὰ τρέχω νὰ βρίσκω τὸν ἕνα φίλο καὶ τὸν ἄλλο· καὶ ξέρεις, πῶς ὅταν ἦναι κανεὶς στεναχωρεμένος, κ' εὑρεθῇ μὲ φίλους, κάμνει πολλὰ πράγματα, ποῦ δὲν εἶναι μήτε τῆς τάξης, μήτε τὸ φυσικὸ τοῦ ἀνθρώπου τῶχει, καὶ ὅλ' αὐτὰ καὶ τἄλλα ἐξ' αἰτίας τῆς παραζενιᾶς σου, γυναῖκα, ποῦ ἂν ἤθελα κἀμμιὰ φορὰ κ' ἐγὼ νὰ σοῦ πῶ τὸ παράπονό μου, πάντα μὲ τὰ κλάμματα στὰ 'μμάτια, ἔκανες τὸ θυμωμένο.

— Ἐγώ; ἂν πῇς δὰ καὶ σὺ πῶς ἔχεις παράπονο ἀπὸ τὴ γυναῖκά σου, ὁ θεὸς θὰ ῥίξῃ φωτιὰ νὰ σὲ κάψῃ. — μ' ἐπῆρες μικρὴ, μικρὴ καὶ τὸ στόμα μου ἐμύριζ' ἀκόμη τὸ γάλα τῆς μητέρας μου, μ' ἔκαμες ὅπως ἤθελες, ὡς νὰ εἶχες ἕνα σκυλάκι, σήκω, σήκω, κάθσαι, κάθσαι, τὸ χαϊδεύεις σὲ γλείφει, τὸ δέρνεις πέφτει στὰ ποδάρια σου, μὰ ἐσὺ ἀχάριστε . . . . ἓν δάκρυ κατέπνιξε τὴν συνέχειαν τῆς ὁμιλίας.

— Αἴ, νάτα πάλι, αὐτὰ εἶναι ποῦ μοῦ σφάζουν τὴν καρδιὰ καὶ μὲ κάνεις νὰ λέγω καμμιὰ φορὰ, στ' ἀνάθεμα καὶ τ' ἀγαθὰ καὶ τὸ καλό τους· τὶ ὠφελεῖ νἄχῃ κανεὶς πολὺ καλὰ τοὺς τρόπους του, σὰν ἐμένα, δόξα σοι ὁ θεὸς, καὶ νὰ μὴν 'μπορῇ μήτε ἕνα ὄνειρο νὰ ἰδῇ μερωμένο . . . Ἔλα, γυναῖκα, ἄφες τ' αὐτὰ καὶ θὰ μετανοιώσῃς . .

— Ἄφες με, τὴν ἔρημη· ξέρω κ' ἐγὼ τὶ κάνω, καὶ νὰ ἰδοῦμε ποιὸς θὰ τὸ μετανοιώσῃ περισσότερο . . . .

— Γυναῖκα, καλή μου γυναῖκα, μὴ κλάμματα· ἄφες ταῖς ἀπελπισίαις, μοῦ θύμησες τὰ πρῶτα τῆς νοιότης μου χρόνια, μὴ θέλῃς λοιπὸν ν' ἀκούσῃς πάλι πῶς θὰ πάρω ἕνα μαχαίρι νὰ σφαγῶ, γιατὶ τελοσπάντων τώρα εἶσαι δική μου· καὶ ὄχι ἄλλο, μόνον εἶναι κρῖμα, θαῤῥῶ, ἕνας ἄνθρωπος, ποῦ ἔχει δόξα σοι ὁ θεὸς, πολὺ καλὰ τοὺς τρόπους του, νὰ πάσχῃ ἄδικα, καὶ ἀπὸ ποιόν; ἀπὸ τὸ τέρι του. . . .

— Ἂς ὄψεται ὁποιος πταίει.

— Αἴ! τελοσπάντων, ἐγὼ πταίω, τί ἄλλο θέλεις; γιατὶ δὲν ὑποφέρω κακιώματα· ὅλα, ὅλα, μὰ ἕνα ἀνδρόγυνο, ποῦ δόξα σοι ὁ θεὸς, ἔχει πολὺ καλὰ τοὺς τρόπους του, πρέπει νὰ τρώγῃ μερωμένο ψωμὶ, καὶ ὄχι νὰ κοιμᾶται καὶ νὰ βλέπῃ πειρασμοῦ ὀνείρατα.

— Δόξα σοι ὁ θεὸς, ἀφοῦ τὸ συλλογίσθηκες.

— Καὶ βέβαια, χρυσῆ μου γυναῖκα, γύρισε καὶ ἰδέ με μ' ἐκείνη τὴν γλυκειά σου ᾽μματιὰ, ἀφοῦ μοῦ θύμησες ἐκεῖνα τὰ χρόνια, καὶ ὅ,τι θέλεις γίνεται.

— Ὁ Κὺρ Μερμελένιος . . . ,

— Ὁ Κὺρ Μερμελένιος λὲς; μάλιστα, καθὼς ἐκατάλαβα ἀπ' ὅσα μοῦ εἶπες, εἶναι καλὸς καὶ ἄξιος νέος· τὸ ταλαίπωρο παιδί! βλέπεις, ἔχει καὶ ἔρωτα. Ἔπειτα κ' ἡ κόρη μας ἔχει ἔρωτα . . . . μήπως κ' ἐγὼ δὲν εἶχα καὶ δὲν ἔχω ἔρωτα, ἔρωτα . . . . ἄχ, τὶ πρᾶγμα εἶναι γυναῖκα αὐτὸς ὁ σκύλος ὁ ἔρωτας! ἂς γίνῃ ὅ,τι γίνῃ, ἔχω δόξα σοι ὁ θεὸς, τοὺς τρόπους μου, ὁ Κὺρ Μερμελένιος θὰ γίνῃ παιδί μας, φθάνει μόνο νὰ πίνῃ καμμιὰ φορὰ καὶ μιὰ σταλιὰ, ὅσῳ γιὰ νὰ ἀλλάζῃ τὸ λογισμό του, καὶ νὰ κάνῃ τὴ γνώμη τῆς γυναῖκας του, καθὼς ἐγώ. Αἴ, γυναῖκα, τἄπαμε λοιπὸν, ὁ Κὺρ Μερμελένιος παιδί μας! ἐπεφώνησε καὶ τὸ βλέμμα του ἐστηλίχθη περιπαθῶς ἐπὶ τῆς συζύγου του, πρὸς ἣν ἔπασχε νὰ φανῇ ὁποῖος ἦτο εἰς τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀγάπης του.

— Ἐσεῖς οἱ ἄνδρες . . . . ἐψιθύρισεν ἐκείνη σεμνυνομένη, καὶ ἀφέθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἀγαθοῦ της συζύγου, ὅστις δευτέραν ἴσως φορὰν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γάμων του, ἐναπέθετεν ἐπὶ τῶν ῥοδοχρόων παρειῶν της ἓν νηστικὸν τῆς συζυγικῆς ἀγάπης φίλημα, πλὴν ἀρκετὰ εὔηχον, ὥστε ν' ἀκουσθῇ εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον, ὡς ἂν ἐδίδετο ἐπίτηδες, ἵνα μυκτηρίσῃ ἕτερον ἀπροσδόκητον φίλημα, τὸ ὁποῖον ἡρπάσθη λάθρα ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῆς αἰώνια ἐρυθριώσης Χαρικλείας, ἥτις ἐλειποθύμησε καταληφθεῖσα ἐξ ἀπροόπτου, ἀφοῦ ἔσυρε φωνὴν, καταθορυβήσασαν τὴν ἐπανελθοῦσαν συζυγικὴν ἁρμονίαν . . .

— Εἰς τὴν ὀξεῖαν φωνὴν τῆς ἀπελπισίας, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησεν ὁ πάταγος τῆς καταπεσούσης Χαρικλείας· ὁ σύζυγος ἐτεινάχη τῆς κλίνης του ἀπειλῶν, καὶ ἐπροσπάθει νὰ διαφύγῃ τὰς χεῖρας τῆς συζύγου του, ἥτις περίτρομος ἤρχισε νὰ φωνάζῃ, καὶ δι' ὅλον τὸν κόσμον δὲν συγκατετίθετο νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ ἐξέλθῃ, φοβουμένη περὶ τῆς ζωῆς του.

— Μὴ, καλέ μου, μὴ γιὰ τὸν θεὸ· ἔκραζε κρατοῦσα αὐτόν.

— Ἄφες με, γυναῖκα!

— Ὄχι δὲν σ' ἀφίνω νὰ μοῦ πάθῃς τίποτε, θὰ ἦναι κακοὶ ἄνθρωποι.

— Κακοί; διάβολε! μὲ τοὺς κακοὺς πλιὸ κακὸς ἐγὼ καὶ ἂς ἔχω, δόξα σοι ὁ θεὸς, τοὺς τρόπους μου· θὰ μ' ἀφήσῃς;

— Ὄχι, ὄχι σοῦ λέγω, γιὰ ὅλο τὸν κόσμο.

— Ἂν ἔπαθε ἡ κόρη μας, ἡ Χαρικλειώ μας; διάβολε, διάβολε ἔκραζεν ἀπελπισμένα, καὶ ἐξέφυγε τῶν χειρῶν τῆς γυναικός του ἀφήσας ἐκεῖ ἓν τεμάχιον τοῦ νυκτικοῦ του χιτῶνος.

— Χρηστὸς καὶ Παναγιὰ! ἀντεφώνησεν ἡ σύζυγος εἰς τὰς βλασφημίας τοῦ καλοῦ της, καὶ ἐστράφη μὲ ἐξορκισμοὺς καὶ σταυρώματα πρὸς τὸ μωρό της, τὸ ὁποῖον ἐξηγέρθη εἰς τὰς φωνὰς καὶ οἱ κλαυθμοί του ἦσαν ἱκανοὶ νὰ διαπεράσωσι καὶ τὸν τοῖχον. Ἐλευθερωθεὶς ἀ-

παξ τῶν χειρῶν τῆς συζύγου του, διευθύνετο ψηλαφητεὶ πρὸς τὴν θύραν τοῦ θαλάμου του, ἀλλ' ἐκεῖ πλανηθεὶς ἐπὶ μίαν στιγμὴν εἰς τὸ σκότος, ἐπάτησε τὸν ἀικρότερον τῶν υἱῶν του οἵτινες ἐκείτοντο ἐκεῖ χαμαὶ παρὰ πόδας· ὁ Γιάγκος ἔσυρε φωνὴν ἄλγους, εἰς τὴν φωνὴν ἐξύπνησεν ἔντρομος ὁ Κώστας του, καθ' ἣν στιγμὴν τὸ φώσφορον ἀνέλαμψε, καὶ ἡ σύζυγος ἐπανῆλθε νὰ κρατήσῃ τὸν καλόν της, ὅστις ἔκραζεν ἐπανειλημμένως:

— Βρὲ Κώστα! βρὲ Γιάνκο, τὸ μαχαίρι, τὸ τουφέκι γρήγορα.

Εἰς τὰ συνεχῆ κλαυθμηρίσματα τοῦ μωροῦ, εἰς τὰς φωνὰς καὶ τὴν πάλην τῶν συζύγων τὰ ταλαίπωρα παιδιὰ ἠγέρθησαν τρίβοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀλλ' ἰδόντα τὴν ἐξηγριωμένην φυσιογνωμίαν τοῦ πατρὸς, τὴν περίφοβον τῆς μητρὸς καὶ τὸν ἄτακτον νυκτικὸν καλλωπισμὸν ἀμφοτέρων, προσέβλεψαν ἀλλήλους περίτρομα καὶ ἔσπευσαν νὰ κρυφθῶσιν ὑπὸ τὸ ἐφάπλωμα, ἐνθυμηθέντα τὰ ἐξωτικὰ τῶν μύθων·

— Βρὲ Κώστα Νταβέλη! τὸ σπαθὶ, τὸ πιστόλι, κλέφταις, βρὲ ἀνάθεμά σας! φοβήθηκες; τρέξε!

— Ἐδῶ εἶμαι πατέρα, ποῦ ἔχεις τὸ σπαθὶ, τὸ τουφέκι; . .

— Διάβολε! θαῤῥῶ πῶς δὲν ἔχομε· ἡ μάνα σου φταίει, ποῦ τὰ φοβᾶται, ἐγὼ δόξα σοι ὁ θεὸς, ἔχω τοὺς τρόπους ν' ἀγοράσω . . . ὁ μικρὸς Κώστας, χωρὶς νὰ περιμένῃ ἀπάντησιν, εἰξεύρων ὅτι κάθε ἄλλο ἢ ὅπλα εὑρίσκοντο εἰς τὴν οἰκίαν των ἤνοιξε τὸ παράθυρον, τὸ πρὸς τὴν ὁδὸν, καὶ ἡ νεαρὰ φωνή του διετάραξε τὴν ἡσυχίαν τῆς συνοικίας κράζουσα·

— Κλέφταις! κλέφταις! τρέξετε γειτόνοι, κλέφταις!

Εἰς τὴν φωνὴν ταύτην, δύω τρία παράθυρα τῶν παρακειμένων οἰκιῶν ἠνοίχθησαν καὶ τρεῖς τέσσαρες κεφαλαὶ προέκυψαν, καὶ πάλιν ἀπεσύρθησαν ἀμέριμνα, ἐκλαβοῦσαι τὴν φωνὴν παιδαριῶδες σκάνδαλον· ἡ περίπολος ὅμως, ἥτις ἔσπευσεν εἰς τὸ ἄκουσμα, ἔφθασε, καὶ ὁδηγηθεῖσα ἐκ τοῦ θορύβου τοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας προξενουμένου, ἐκ τοῦ ποῦ νὰ εὕρωσι τὸν κλέπτην, ἀνεστάτωσε τοὺς γείτονας ἐξ ὧν οἱ τολμηρότεροι ἔχοντες τὴν ἐξουσίαν βοηθὸν εἰσεπήδησαν εἰς τὸν περίβολον τῆς οἰκίας καὶ ἰδόντες τὰς θύρας ἀνοικτὰς, εἰσῆλθον, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ οἰκοκύρης καὶ ἡ σύζυγος περιτυλιχθέντες εἰς ὅ,τι προσέτυχε, κατεγίνοντο νὰ ἐπαναφέρωσι τὴν ἀναίσθητον καὶ ὠχρὰν θυγατέρα των εἰς τὴν ζωὴν, κλαίοντες καὶ ὀδυρόμενοι.

— Ἀλλοίμονον! κόρη μου, παιδί μου! ἐφώναζεν ἡ μητέρα.

— Ἄ, τοὺς κακούργους, ἐκραύγαζεν ὁ σύζυγος, τρέχων ἀπὸ δωμάτιον εἰς δωμάτιον· ἄ, τοὺς κακούργους! μοῦ θανάτωσαν τὴ Χαρικλειώ μου. Καὶ ὅτι μοῦ ἔλεγε, καὶ ἔλεγα τῆς γυναῖκάς μου — νὰ τὸ πανδρέψωμε, γυναῖκα, τὸ παιδίμας· δόξα σοι ὁ θεὸς, ἔχομε τοὺς τρόπους μας, — καὶ τώρα, καὶ τώρα, . . .

— Καὶ τώρα τελοσπάντων θὰ μᾶς εἰπῆς τὶ τρέχει; ἠκούσθη ἡ σοβαρὰ φωνὴ τοῦ ὑπαστυνόμου, ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ἀστυνομικῶν τμημάτων τῆς πόλεως, ὅστις συνοδευόμενος μετὰ τοῦ ἐνωματάρχου

καὶ τριῶν χωροφυλάκων, ἀφοῦ ἀπεδίωξαν τὸ ἐπαπειλοῦν νὰ εἰσρεύσῃ πλῆθος, ἤθελον νὰ ὑποβάλωσιν εἰς εἶδος τι ἀνακρίσεως τὸν ἄκακον οἰκοκύρην.

— Δὴν εἰξεύρω τίποτε, στὴ ζωή μου, κύριε ὑπαστυνόμε· ἕνα γιατρὸ μόνον μπορεῖτε νὰ μοῦ φέρετε ἕνα γιατρὸ τῆς κόρης μου; δόξα σοι ὁ θεὸς, ἔχω πολὺ καλὰ τοὺς τρόπους μου νὰ τὸν πληρώσω, φθάνει νὰ γίνῃ καλά. . . .

— Ἡ κόρη σου δὲν ἔχει τίποτε, ἐροβήθηκε φαίνεται· ἀλλ' εἰπέ μας τὶ συνέβη; τὶς ἦλθε στὸ σπῆτι σου; εἶδες κανένα;

— Ἐγώ; κανένα· ἤκουσα μόνον μιὰ τρομερὰ φωνὴ, καὶ ἕνα κτύπον· ἐτεινάχθηκα, ὡς ἤκουν καὶ εὑρίσκομουν ἀπὸ τὸ κρεββάτι μου, ἡ γυναῖκά μου ἤθελε νὰ μὲ κρατήσῃ, ἡ καϋμένη—ἐροβήθηκε.—γνωρίζετε τὴ γυναῖκά μου, κὺρ ἀστυνόμε;

— Δόξα σοι ὁ θεὸς, δόξα σοι ὁ θεὸς! ἀνάσανε, ἐφώνησεν ἡ σύζυγος — Χαρικλειώ μου, κόρη μου!

— Τί ἀνάσανε; ὑπέβαλεν ὁ ταλαίπωρος πατήρ.

— Ἄνοιξε τὰ 'μμάτια της.

— Ἄνοιξε τὰ 'μμάτια της;

— Ἐμίλησε, ἐμίλησε, δόξα σοι ὁ θεός!

— Κὺρ 'Αστυνόμε! κὺρ νωματάρχη! ἡ Χαρικλειώ μου, ἡ κόρη μου ἀνάσανε, ἄνοιξε τὰ 'μμάτια της, ἐμίλησε! — Χαρικλειώ μου, κόρη μου, μὴ σὲ μέλῃ, ἔχω δόξα σοι ὁ θεὸς, τοὺς τρόπους μου, τὶ θέλεις; τί ἔχεις;

— Τίποτε, πατέρα μου, ἐτρόμαξα.

— Γιατὶ ἐτρόμαξες; πέ μου τὶ ἦτον; ἐγὼ τ' ἀπεφάσισα, ὁ κὺρ Μ

— Ἄνδρα . . .

— Ἄφετε παρακαλῶ ν' ἀκούσωμεν. Εἰπέ μας, κυρία, τὶ ἐπάθατε; τί σᾶς συνέβη; ἠρώτησεν ὁ εὐγενὴς ὑπαστυνόμος.

— Δὲν εἰξεύρω, κύριε, δὲν ἐνθυμοῦμαι.

— Ἀλλὰ τελοσπάντων τί τὸ αἴτιον τῆς λειποθυμίας σας;

— Εἷς ἄνθρωπος . . . .

— Ἄνθρωπος! ἐφώναξεν ὁ πατὴρ, λοιπὸν ἀλήθεια κλέρταις — Λέγε κόρη μου, λέγε παιδί μου, ποιὸς ἦτον;

— Δὲν τὸν γνωρίζω, πατέρα, δὲν τὸν εἶδα, ἐτρόμαξα μόνον . . . .

— Ἄ κὺρ 'Αστυνόμε, τὶ πράγματα εἶναι αὐτά· δόξα σοι ὁ θεὸς ἔχομε τοὺς τρόπους μας, μὰ δὲν πρέπει νὰ πληρόνωμε φόρους, γιὰ νὰ ρχωνται μέσα εἰς τὰ σπήτια μας ἄνθρωποι, ποῦ δὲν τοὺς γνωρίζει κανεὶς, καὶ νὰ τρομάζουν τὰ κορίτζια μας, καὶ νὰ κάμνουν ἕνα ἀνδρόγυνο νὰ συκόνεται μὲ συχώρεσι μὲ τὸ ποκάμισ . . . .

— Ἄνδρα, ἐφώναξεν ἡ ἐρυθριῶσα σύζυγος δάκνουσα τὰ χείλη της.

— Τὶ ἔπαθες, γυναῖκα, ἄφες με νὰ τελειώσω τὴν ὁμιλία μου, κύτταξε τὴν κόρη μας, στεῖλε φίρε γιατρούς, γιατρικὰ, νὰ γίνῃ καλὰ· καὶ κύτταξ' ἐδῶ πέ της κ' ἐκεῖνο ποῦ ξέρεις . . ὅτι τὸ . . . . ὅτι, δόξα σοι ὁ θεὸς, ἐπειδὴ πολὺ καλὰ ἔχω τοὺς τρόπους μου τ' ἀπεφάσισα.

('Ακολουθεῖ).

ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ ΤΑ ΠΗΔΗΜΑΤΑ.

— Ἄκουσε, μικρέ μου πειρασμὲ, πηδήματα καὶ πάλιν πηδήματα καὶ πάντοτε πηδήματα, καθὼς εἰς τὸ ἐθνικόν μας θέατρον παριστάνονται αἱ Κομψευόμεναι, καὶ πάλιν αἱ Κομψευόμεναι καὶ πάντοτε αἱ Κομψευόμεναι.

— Μὲ κολακεύεις· εἴθε νὰ ἐχειροκροτοῦντο τὰ πηδήματά μας, καὶ νὰ προσήλκυον τόσους θιασώτας, ὡς χειροκροτοῦνται καὶ θωπεύονται αἱ Κομψευόμεναι τῆς πρωτευούσης μας.

— Αὐτὸ δὰ νομίζω, ὅτι ἐναπόκειται εἰς τῶν βημάτων σας τὴν ἐλαστικότητα.

— Πλὴν, μὴν ἀμφιβάλλετε, ὅτι καὶ εἰς τὴν πολιτικήν σας δεινότητα.

— Δὲν λέγω τὸ ἐναντίον, πλὴν πηδήσατε, παρακαλῶ, καὶ μὴ σκανδαλίζεσθε . . . . εἶναι καιρὸς νὰ κάμῃς ἓν πήδημα εἰς τὴν μουσικὴν, ἓν ἄλλο εἰς τὰς στήλας τοῦ Ὀλυμπίου, καὶ νὰ ῥίψῃς ἓν δαβατικὸν βλέμμα εἰς τοὺς λοιποὺς περιπάτους μας.

— Εἶμαι εἰς τὴν μουσικὴν· ἰδοὺ καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς κόσμος, τὰ αὐτὰ τῆς ἀριστοκρατείας ὀχήματα, ἡ αὐτὴ πάντοτε κόνις, τὴν ὁποίαν ταράττει καὶ σήμερον τῶν κηφήνων ἐργολαβίσκων τὸ σμῆνος, καὶ μὰ τὴν ὑπουργικὴν ἀλήθειαν, ἡ αὐτὴ μουσικὴ καὶ τὰ αὐτὰ ὄργανα.

— Παράδοξον· καὶ τὶς ἤθελε τὸ πιστεύσει, ὅτι ὁ ὡραῖος κόσμος τῶν Ἀθηνῶν, ὁ τόσον ἔκδοτος εἰς τὰς μεταμορφώσεις του, ὁ θερμὸς φίλος τοῦ συρμοῦ καὶ τῆς ποικιλίας, δὲν ἤθελεν ἀκολουθεῖ τὸν προορισμόν του, προσθέτων νέας διασκεδάσεις εἰς τὴν πληκτικὴν διασκέδασίν του, καὶ ἑκατὸν τοὐλάχιστον περιπάτους εἰς τὸν μόνον περιπατόν του; ὁποία ἀνέλπιστος στερεοτυπία!

— Ὄχι δὰ πάλιν τόση· διότι βλέπω, ὅτι ἡ Κυρία Γ. σήμερον εἶναι ὀλίγον μελαγχρινὴ, ἐνῷ συνήθως κατορθόνει νὰ ἦναι κρινόλευκος, ἡ Δεσποσύνη Μ. εἶναι παρ' ἐλπίδα ὀλίγον ὠχρὰ, ὡς νὰ βλέπῃ ἀκόμη τὰ τραγικὰ συμβάντα τοῦ Λυκίνδα, εἰς τὴν ἐπιτυχῆ παράστασιν — τὰ 'Ολύμπια— ἡ ἔξοχος ἐκείνη ἐξοχότης, ἥτις ἄλλοτε ἐσύναζε πεζὴ δημοτικότητα, ἀνέλαβε τὴν ἀριστοκρατείαν της ἐντὸς μιᾶς ἁμάξης, καὶ ὁ συνταγματικὸς ἐφημεριδογράφος ἐκεῖνος, νύζησε τὴν χωρητικότητα τοῦ μοναδικοῦ ἁμαξιδίου του, καθὼς νύζησε πρό τινος καὶ τὸν πατριωτικὸν ζῆλόντου. 'Ιδὲ, ἰδὲ ὁποῖαι μεταβο-

λαὶ, εἷς ἱπποτικὸς νεανίας (διότι εἶχε ἄλλοτε ἵππον,) ἀξιοῖ νὰ βαδίζῃ ὡς ἁπλοῦς θνητὸς σήμερον, ὡς νὰ μὴν ἦναι ὁ αὐτὸς, ὅστις μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ ἀνατείλῃ ἐπὶ παρισιανοῦ κομψοῦ φαθέοντος, ὅστις, καθὼς ὁ ἴδιος λέγει, φθάνει — ὁλονὲν . . . καὶ εἷς ἕτερος μετέβαλε τὸν κυανοῦν ἐπενδύτην του εἰς μαῦρον τοῦ συρμοῦ φράκο, διὰ νὰ τὸ δείξῃ εἰς τὴν— Παναγιώτα του. Ἀπαράλλακτα καθὼς ἡ Κυρία Ρ. μετέβαλε τὴν λευκὴν ἐσθῆτα της εἰς εὐγενὲς ἐρυθρὸν χρῶμα, διὰ νὰ τὴν ἐπιδείξῃ ὡς νέον ὡς αἱ ὑπουργικαί· Μεταβολαὶ καὶ μεταβολαὶ, Δέσποτα ἔκειρε τὸ Ζουαβικὸν ὑπογένειον του ἐκεῖνος ἐκεῖ ὁ πλάνος, ἐξύρισε τὴν σεπτὴν κάραν του εἷς ἐλλόγιμος ἐργολάβος, καὶ ὁ Ναπολέων τῶν καρδιῶν κρατεῖ, ἀντὶ τοῦ μαγικοῦ του μαστιγίου, καλογερικὸν κομβολόγιον, ἐνῷ μία σεμνότυφος χαμηλόνει ἐνώπιον του τοὺς ὀφθαλμούς. Δὲν φέρει πλέον τὸ ὡραιότερον τῶν Ἀθηνῶν στῆθος, τὸ σεμνὸν ἴον, ἀλλὰ τῆς Κύπριδος τὸ φυτὸν, ἀπέκοψε τὴν πλουσίαν κόμην της ἡ ὡραία ἐκείνη Μαγδαληνὴ, ὄχι διὰ νὰ τὴν προσφέρῃ ἐνθυμήματα εἰς τοὺς διαφόρους της λάτρεις, ἀλλὰ διὰ νὰ τῇ ἁρμόζῃ κάλλιον ὁ μικρὸς τοῦ συρμοῦ πέτασσος μὲ τοὺς χαριτωμένους ἐκείνους κροσσοὺς καὶ τὸ ἱπποτικὸν πτερόν του. Ἀ τί ὡραῖα, τί ὡραῖα ἂν ἐκ τῆς λεπτοφυοῦς ἐκείνης ὀσφύος ἀνηρτο μία δίστομος κοπτερὰ ῥομφαία καὶ ἓν ζεῦγος πτερνιστήρων, (τοὺς ὁποίους ἐγκατέλειψεν ἡ ἀστυνομία) ἔδιδεν βαρύτητα εἰς τὸ ἐλαφρὸν βάδισμα τῶν Ἀμαζόνων μας; Τὰ σιδηρᾶ κρινολῖνα των ἤθελον εἶσθαι σεβαστότερα ἴσως. . . Μολονότι τί τὰ θέλει ἐκείνη ἐκεῖ ἡ βοῶπις τὰ ξίφη τὰ δίκοπα, οἱ ὀφθαλμοί της εἶναι φοβεροί, σφά—ζοῦσιν νννν, κατὰ τὴν κωμῳδίαν—Κομψευόμεναι—ὅταν ἀποφασίσῃ, ἡ σκληρὰ! νὰ τιμωρήσῃ κανένα αὐθάδη τῆς ἐκλογῆς της· καὶ ἐνῷ τοῦ ὑποδηματίου της τὸ κομψὸν τακώνιον περιφρονεῖ τὸν τολμητίαν ἐργολάβον, τὸ φοβερὸν κρινολῖνον της ἐγείρεται ἀπρόσιτον ὡς τὸ Μαλακώφ. . . . .

Ὦ, τί κατακλυσμὸς, Δέποστα, τί κατακλυσμὸς μεταβολῶν καὶ παραμορφώσεων! κ' ἐγὼ ὁ ἀνόητος, παρ' ὀλίγον νὰ συμφωνήσω μὲ τοὺς φιλοτούρκους καὶ ν' ἀνακράξω, ἀπελπισία! ἀπελπισία! ἡ ἱστορία τοῦ συρμοῦ τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας εἶναι στάσιμος, καθὼς εἶναι στάσιμος ἡ ἔντιμος μύτη μιᾶς πολλὰ εὐγενικιᾶς νέας, ἂν καὶ ἡ σκιά της ἐκτείνεται ὁλονὲν, καθὼς ὁ τύπος τῆς Φαναριωτικῆς ἀριστοκρατείας εἶναι στερεότυπος καὶμένει ἀναλλοίωτος, ὡς εἶναι ἀναλλοίωτον τὸ πολιτικόν σας σύνταγμα καὶ οὔτε μία κεραία μεταβάλλεται, ἀπαράλλακτα καθὼς ὁ καλλωπισμὸς τῆς Κυρίας Α. μένει στερεότυπος, μέχρι καρφοβελώνης, πάντοτε αἱ αὐταὶ ταινίαι χρώματος ζηλοτύπου καὶ ἐσθῆρροδόχρους ζητημένα διὰ τὴν ὄψιν . . . . Ἐνῷ τελοσπάντων καὶ αὐτὴ ἡ μουσικὴ, ἥτις πρέπει νὰ ἦναι τυπικὴ, μετέβαλλε καὶ παίζει ἀπότινος τὸν αἰσθηματικὸν σκοπὸν τῆς Τραβιάτας καὶ τοῦ Καμπανέλλου τὰ χαρμόσυνα ᾄσματα.

— Λοιπὸν προσοχὴ, μικρέ μου, προσοχὴ νὰ ζῇς, διότι τελοσπάντων, δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἰδῶ μεταβολήν τινα εἰς τὴν οὐράν σου, καὶ

στερεοτυπίαν εἰς τὰ ἐλαστικά σου πηδήματα· ἐλαφρὰ, γοργὰ, μὲ χάριν ἀπομιμοῦ τὸν συρμὸν, καὶ οἱ συνδρομηταί μας καταλαμβάνουν, ὅτι τὸν ἐμπαίζεις. Οἱ φιλόκαλοι συμπολῖται καὶ ὡραῖαι μου συμπολίτιδες εἶναι ἀρκετὰ ἀνεκτικοὶ, διότι εἶναι ἀρκετὰ φιλότιμοι, καὶ εἶναι ἱκανοὶ, οἱ μὲν νὰ ἐνδυθοῦν γυναικείας ἐσθῆτας, αἱ δὲ ἀνδρικὰ πανταλώνια, καὶ ἀνάμικτα, διὰ νὰ μὴν εἴπω τἀνάπαλιν, ἂν ὁ συρμὸς τὸ καλέσῃ, ἀρκεῖ νὰ ἀξιωθῶσι τοῦ ὀνόματος (κατὰ τὴν Ἀθηναϊκὴν ὅμως αὐτόχθονα σημασίαν) ἐξευγενισμένος, ἐξευγενισμένη.

— Ἰδού με εἰς τὰς στήλας τοῦ Ὀυμπίου Διὸς, εἶναι ὁ δευτερεύων περίπατος τῶν πρωτευουσιανῶν μας, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι εἰς τοῦτον ἔρχονται τῆς ῥομαντικῆς σχολῆς οἱ θιασῶται, αἱ καὶ οἱ ἀρεσκόμενοι τὴν τέρψιν, εἰς ἣν ἀναμιγνύονται τοῦ προκειμένου νεκροταφείου τὰ θλιβερὰ μηνύματα, ὅσα φέρει ἡ αὔρα τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου, καὶ διαχύνει τοῦ Ὑμηττοῦ ἡ φαλακρὰ κάρα εἰς τῆς Ἀκροπόλεως τὰ ἐρυθρομέλανα τείχη καὶ τοῦ Παρθενῶνος τὰ ὀρφανὰ ἀετώματα. Νανουρίζει τὸν ῥεμβὸν ἡ φεύγουσα διὰ τῶν στηλῶν εὔηχος πνοὴ, καὶ τῆς πετροχελιδῶνος τὸ διακεκομμένον ὀξὺ ᾄσμα, ἀποσπᾷ τὸν μελαγχολοῦντα εἰς τοῦ κοιμητηρίου τὴν θέαν· ὁ ἀτυχὴς αἰσθηματίας νομίζει, ὅτι τὸν καλοῦσιν οἱ νεκροὶ, καὶ ὅτι ἡ μυρμυρίζουσα ἀτμοσφαῖρα τῷ ψιθυρίζει εἰς τὸ δεισιδαῖμον οὖς του τὴν αἰωνιότητα, εἰς ἣν τὸν καλεῖ ἡ πρὸ αὐτοῦ ἐγειρομένη γέφυρα, ἡ μετάγουσα τοὺς ἐν γῇ πρὸς οὐρανὸν, ἐνῷ τῆς μυθικῆς Καλλιῤῥόης τὰ στεῖρα ῥεῖθρα ἀποστάζουσι τὰ νεκρικά του δάκρυα, ἐν ἐλλείψει δύω ὡραίων ὀφθαλμῶν. Ἂν ὁ Ἰλισσὸς, Δέσποτα, ἦτο Σηκουάνας, δὲν σοὶ ἐγγυώμην . . . .

. . Ἰδοὺ καὶ ἡ ἀντίθεσις· εἷς χωρὶς νὰ εἴπωμεν τὸ ὄνομά του (ἐνδεδυμένος μελανὰ) μὲ τὸ δάκρυ εἰσέτι εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀπευθύνει τὸ πονηρόν του μειδίαμα πρὸς μίαν νέαν, πολλὰ εὔμορφον, δόξα σοι θεὸς, ἥτις ὅθεν στρέψῃ νομίζει, ὅτι βλέπει γάμους,, νυμφικὰς λαμπάδας, στέφανα, καὶ ὁ κόσμος γελᾷ ἐνώπιόν της· οἱ νεκρικοὶ ψαλμοὶ εἶναι δι' αὐτὴν τὸ Ἠσαΐα χόρευε — καὶ οὐδόλως τὴν μέλει, ἂν ὁ κόσμος γελᾷ εἰς τὰς μικράς της παρεκτροπάς· ὁ ἄνθρωπος εἶναι τόσον ἐγωϊστὴς, ὥστε τὸ σύμπαν θέλει νὰ ῥυθμίζεται μὲ τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἄνοιξιν τῆς ψηχῆς του. Εἷς καφφὲς, ἓν γλύκισμα εἶναι πάντοτε ἀναγκαῖον καὶ ἐνεργητικὸν, Δέσποτα, διότι τελοσπάντων αἱ ὡραῖαι σας ζηλότυποι εἰς τὰ κάλλη των δὲν ἀποκαλύπτουν τὸ πρόσωπον δωρεάν· τὸ διατὶ εἶναι ἁπλούστατον· οὐ μόνον Ἀπελλῆς ἢ ὁ Ῥαφαῆλος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐλάχιστος καλλιτέχνης ποτὲ δὲν ἐκθέτει εἰς τὴν κόνιν καὶ τὸν ἄνεμον τὴν νωπὴν εἰσέτι εἰκόνα του — πόσῳ μᾶλλον μία κυρία, ἥτις ὅσῳ καὶ ἂν ἦναι φύσει ἐπιτηδεία ζωγράφος, ποτὲ δὲν εἶναι καλλιτέχνης . . . .

— Πήδα!

— Εἶμαι εἰς τὸν τρίτον περίπατον. Μεταξὺ τοῦ σταδίου καὶ τῆς Καλλιῤῥόης ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ Ἰλισσοῦ, τοῦ ὁποίου τὴν χείμαῤῥον κοίτην διέρχεσαι, ὑψοῦται κηπάριον περικαλὲς εἰς ὃ ὑπάρχουσι ὅλα τὰ ἤδη

τῶν ἀνθέων, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ ὀρεκτικοῦ μ α ρ ο υ λ ί ο υ ἢ μαϊουλίου, διότι φυτρώνει τὸν Μάϊον μέχρι καὶ τῆς ῥαφανίδος τὸν μυροβόλον κάλυκα· ἂν ἴδῃς τὸν κῆπον αὐτὸν θὰ πιστεύσῃς τὰ μαγικὰ τῆς μυθολογίας — τοὐλάχιστον ἐπὶ στήλης ἀσβεστομένης, εἶναι γεγραμμένον κεφαλαίοις γράμμασιν — ΕΔΩ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ — καὶ ἀφ' ὅσα βλέπω ἡ ἐπιγραφὴ μὰ τὴν ἀλήθειαν δὲν διαψεύδει τὸ πρᾶγμα. Θαλερὰ καὶ μεγαλοπρεπὴς ἀκτὴ (κουφοξυλιὰ) μορφώνει κατὰ τὴν εἴσοδον σπήλαιον τεχνητὸν ἀδιαπέραστον ἀπὸ πᾶσαν ἕρπετὴν τοῦ ἡλίου ἀκτῖνα· εἰς τὴν εἴσοδον αὐτοῦ ἵστανται τρεῖς χαριέστατοι σαβογιᾶρδοι παίζοντες εἰς δύω λύρας Δαυβιδίους καὶ ἕνα αὐλὸν ὑψήφωνον, κατὰ δύω τρεῖς μόνον φωνάς, ὅλας τὰς π ό λ κ α ς καὶ τὰ β ά λ σ καὶ ὀλίγας κ α δ ρ ί λ λ ι α ι ς, ὡς ἐν παρενθέσει, καὶ εἰς τὸν ἀδιάκοπον αὐτῶν γοητευτικὸν ἦχον δύω τρεῖς ν υ μ φ ί δ ε ς, θεῖα πλάσματα, χοροπηδοῦσιν εἰς τὸ βάθος, ὡς τοῦ Μαχμπὲτ τὰ μαγικὰ γραΐδια, καὶ αἱ ματαξύ των τρυφερότητες καὶ αἱ διαχύσεις διόλου δὲν μυρίζουν τοῦ χυδαίου ῥυτηνήτου, ἀλλ' ἀφρόεσσα μπύρα διαῤῥιγνύει τοὺς χαλαρωθέντας αὐτῆς δεσμοὺς καὶ ἀναπετᾷ μετὰ κρότου τὸ πῶμά της· δροσίζει, ἀποθολόνει τοὺς ἠδυπαθεῖς ὀφθαλμοὺς τῆς ἄλλης. Λυγίζεται καὶ κύπτει χαριέστατα ἡ μία, ὡς ἡ κυπάρισσος διὰ νὰ δώσῃ ἓν ἄφθονον φίλημα ἐπὶ τῆς χαμηλῆς μὲν ἀλλὰ κομψῆς μηλέας, καὶ ἡ λεπτοφυὴς μύτη αὐτῆς ἐγγίζει πρώτη τὴν στίλβουσαν κόμην τῆς ἁβρᾶς φίλης της καὶ λυγίζεται ἡ ἐλαστικὴ ὡς τοῦ ἐλέφαντος ἄκρα της, ἀλλὰ πάντων περιπτύσσονται ἀλλήλαις καὶ ἡ διασκέδασις μεταξὺ τεσσάρων, εἰς μίαν ἐξοχὴν μάλιστα, εἶναι τὸ λαμπρότερον δῶρον εἰς εὐαισθήτους ψυχάς, αἵτινες στεναχωροῦνται εἰς τὰ ἔτη τοῦ βίου τὰ ὀχληρά . . .

— Ὤχ! ὤχ! ἐπιφωνεῖ εἰς τὴν θέαν μου ἡ μία, διότι ἤκουσε τὰς Κομψευομένας τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου, καταστέλλει τὰ πηδήματά της ἡ ἄλλη καὶ ὡς ἄκακον ἀρνίον

— Ma chere! ψιθυρίζει, ἰ δ ο ὺ ἓ ν τ ζ ό β ι ν ο κ ό μ ε σ ι ν τ έ β ε.

— Μπάστα! μπάστα, φωνάζει ἡ μία, ὄχι πρός τινα, διότι κανεὶς δὲν ἐκαλεῖτο ἐκεῖ Μπάττας, ἀλλὰ πρὸς τοὺς μουσικοὺς διὰ νὰ παύσωσι τὰ τετριμμένα καὶ νὰ παίξωσι Quelque causa di santimentale, moisiqua! κράζει καὶ οἱ ἔξαλλοι λαρυγγισμοί της ἐπὶ τοῦ ἤχου τῆς Τραβιάτας ἀπεδίωξαν ὅλα τὰ ζωῦφια καὶ ἠνάγκασαν τοὺς θρασεῖς βατράχους νὰ παύσωσι τὸ μελίῤῥητον αὐτῶν μπακακάου· μόνον ἡ αἰσθηματίας αἴλουρος τοῦ κηπουροῦ ἀνέμιξεν αὐθόρμητος τὸ ἐρωτικὸν μιαούλισμά της, καὶ τὸ παράπονον ἑνὸς ὄνου ἠκούσθη, κατανυχθέντος ὄχι τόσον εἰς τὰ ᾄσματα τῶν Σειρήνων μας, ἀλλ' εἰς τὴν θέαν ἑνὸς μαρουλοφύλλου, τὸ ὁποῖον ἐνῷ καταπατεῖται ἀνηλεῶς ἀπὸ τὰ ἐλεύθερα πηδήματα τῶν Συλφίδων, αὐτὸς τὸ ὀρέγεται περιπαθῶς ὁ ταλαίπωρος! . . . .

Ἐβαρύνθην Δαιμόνιον ἀρκεῖ, τὰ λοιπὰ διὰ τὸ ἐρχόμενον.

Δ. Ν. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ.